

Listaskóli Mosfellsbæjar, greinargerð **með stofnsamþykkt.**

Frá ákvörðun til stofnunar.

Á 150. fundi fræðslunefndar Mosfellsbæjar, þann 7. júní, 2005 lagði nefndin til við bærstjórn að stofnaður verði Listaskóli Mosfellsbæjar og samþykkti bærstjórn á 422. fundi sínum að stofnun hans.

Bærstjórn Mosfellsbæjar lýsti að þessu tilefni yfir sérstakri ánægju með tillögu fræðslunefndar að stofnun Listaskóla Mosfellsbæjar og stofnun listaskóla væri í samræmi við Skólastefnu Mosfellsbæjar.

Hugmyndin að stofnun Listaskóla fékk mjög jákvæðar undirtektir í umræðu, m.a. annars meðal starfsmanna stofnana og stjórnenda, jafnframt því sem það kom fram í viðræðum við Myndlistarskóla Mosfellsbæjar og Leikfélag Mosfellssveitar.

Eftir að gengið var frá og ákveðið um framtíð stjórnunar og nýtt skipulag var ráðinn skólastjóri Listaskóla Mosfellsbæjar á haustdögum 2005, Atli Guðlaugsson. Hann tók síðan yfir stjórn og undirbúning að stofnun skólans, sem nú er lagt til að verði 2. febrúar, 2006.

Til að hlúa að uppbyggingu fjöllistadeildar og styrkingu við utanaðkomandi samstarfsaðila, einkum Myndlistarskóla hefur verið ákveðið að endurskoða samninga við Myndlistarskóla Mosfellsbæjar og Leikfélag Mosfellsbæjar. Þeir samningar liggja nú fyrir og eru lagðir fram með stofnsamþykkt Listaskóla Mosfellsbæjar.

Útfærsla á markmiðum, stefnu og framkvæmd Listaskóla Mosfellsbæjar má nú lesa út úr stofnsamþykkt Listaskólans, samstarfssamningi við Skólahljómsveit, Leikfélag Mosfellsbæjar og Myndlistarskóla Mosfellsbæjar.

Gera má ráð fyrir að fyrsta starfsár Listaskólans einkennist af því, að verið er að leita að nýjum leiðum og skipulagi fyrir samstarf hinna ýmsu listgreina, auk þess sem aukin áhersla er lögð á samstarf við leik- og grunnskóla.

Gjört í janúar, 2006,
Björn Þráinn Þórðarson, sviðsstjóri,
Sólborg Alda Pétursdóttir, grunnskólafulltrúi
Atli Guðlaugsson, skólastjóri Listaskóla Mosfellsbæjar.

Greinargerð sem fylgdi ákvörðun um stofnun Listaskóla Mosfellsbæjar.

Staða listnáms í Mosfellsbæ.

Tónlistarnám í Mosfellsbæ hefur verið flaggskip listnáms hér í bæ um áratugaskeið og ber þar hæst saga 40 ára Skólahljómssveitar Mosfellsbæjar. Náminu hefur einkum verið beint að börnum og ungmennum, þeim og bæjarfélaginu til mikils framdráttar.

Á síðustu árum hefur Mosfellsbær einnig stutt við fleiri listgreinar, eins og myndlist með árlegum fjárframlögum til Myndlistarskóla Mosfellsbæjar og sl. 2 ár hefur verið í gildi sérstakur samstarfssamningur milli bæjarfélagsins og Leikfélags Mosfellsveitar. Með þeim samningi var einnig fest í sessi áhersla á vilja bæjarfélagsins til að styrkja listnám barna og ungmenna, þó í styrknum væri einnig falið starfsstyrkur við menningarstarfsemi leikfélagsins.

Um nokkurt skeið hefur legið fyrir að skipulag tónlistarkennslu í Mosfellsbæ hefur þurft nokkurrar endurskoðunar við. Hér er einkum átt við stjórnunarleg tengsl Skólahljómssveitar og Tónlistarskóla, en skólahljómssveitin hefur verið stýrt af deildarstjóra án beinnar faglegrar yfirstjórnar eins og af skólastjórnenda. Lengi hefur verið vísað til sögu skólahljómssveitarinnar í þessu samhengi, en núverandi stjórnendur hljómssveitarinnar hafa bent á nauðsyn þess að staða stjórnenda hljómssveitarinnar væri skýrð.

Þá er einnig rétt að benda á að nauðsynlegt er fyrir bæjarfélagið að huga að því að skjóta styrkari stoðum undir samstarf sitt við Myndlistarskóla Mosfellsbæjar og Leikfélagið. Gagnvart báðum þessum aðilum er eðlilegt að styrkja og efla barna og unglíngastarfið, svo skjóta megi öflugri stoðum undir starfsemi myndlistarskóla og leikfélags, en ekki síður að tryggja samstarf við annað listastarf og listuppeldi barna og unglínginga í bænum, t.d. þvert á listgreinar.

Til lausnar á þessum verkefnum hefur sú hugmynd komið fram að hægt væri að leysa úr öllum þessum fyrirliggjandi verkefnum með stofnun Listaskóla Mosfellsbæjar, en ekki eru mörg dæmi um slíkt hérlendis. Listaskóli hefði að markmiði að tengja saman mismunandi listnám barna og ungmenna, eins og leiklistarkennslu, myndlistarnám, hefðbundið tónlistarskólanám í samræmi við námsskrár tónlistarskóla, sem og annars konar tónlistarnám eins og tíðkast hefur í Skólahljómssveitinni.

Í Skólastefnu Mosfellsbæjar kemur fram að stefnt skuli að stofnun Listaskóla í Mosfellsbæ fyrir alla. Hér væri því kærkomið tækifæri til að útfæra og hrinda í framkvæmd því markmiði.

Skólaftefna og Listaskóli

Í Skólaftefna Mosfellsbæjar er fjallað um listakennslu og tómfstunðastörf: Margir aðilar taka þátt í uppeldi barna og ungmenna í sveitarfélaginu, eins og segir í málshættinum “Það þarf þorp til að ala upp barn”. Með heildstæðri skólaftefna er stefnt að því að skólar, stofnanir og félög í Mosfellsbæ stilli saman strengi sína, bæði í uppeldi og skipulagi og haft að leiðarljósi að allir nemendur fái tækifæri til að kynna mismunandi listum bæði sem neytendur og flytjendur.

Í Skólaftefna Mosfellsbæjar er m.a. er lögð áhersla á að starfssemi Tónlistarskóla, Skólahljómsveitar, myndlistarskóla og leiklistarskóla og skyld starsemi samþættist og tryggð sé tengsl milli þessara stofnana. Þá er lögð áhersla á að flétta saman starfsemi tónlistarskóla, skólahljómsveita og leik- og grunnskóla, en jafnframt að styrkja frjáls félög sem hafa listastarfsemi á dagsskrá sinni.

Í hugmyndum um stofnun Listaskóla í Mosfellsbæ er einnig lögð áhersla á samstarf við aðila utan stofnana bæjarfélagsins.

Rétt er að taka fram að Skólahljómsveit Mosfellsbæjar og nú upp á síðkastið Tónlistarskóli Mosfellsbæjar hafa starfað í þessum anda innan og utan stofnana bæjarins til mikils framdráttar fyrir nemendur og jafnframt til eflingar listalífi í bæjarfélaginu.

Aðrar röksemdir fyrir stofnun Listaskóla Mosfellsbæjar nú.

Á síðustu árum hefur Mosfellsbær vaxið hraðar en nokkurt sveitarfélag á höfuðborgarsvæðinu. Fá sveitarfélög geta státað af hlutfallslega jafn mörgum börnum sem íbúum sveitarfélagsins. Því hefur þjónusta og tilboð sveitarfélagsins aukist í samræmi við það sem gengur og gerist í sveitarfélögum að sambærilegri stærð, en einnig vegna óska og væntinga íbúa bæjarfélagsins um þjónustu, einkum við börn og fjölskyldur þeirra. Fyrir utan grunnþjónustu leik- og grunnskóla hefur sveitarfélagið aukið áherslu á heildags-skólaþjónustu til þess að koma til móts við barnafjölskyldur og aukið við styrki til frjálsra félagasamtaka aðallega til barna og unglíngastarfs til þess að koma betur til móts við barnafjölskyldur.

Fyrir utan vaxandi þjónustubörf hafa rannsóknir sýnt að íþrótt- og tómfstunðastörf, auk þátttöku í listanámi, innan og utan skóla hafa mikið forvarnargildi auk hins augljósa menntunar- og uppeldisgildis.

Samhliða sveitarfélaginu hafa frjáls félagasamtök og einstaklingar látið til sín taka í þjónustu við íbúa. Fyrir utan íþrótt- og tómfstunðafélög er rétt að nefna Leikfélag Mosfellsbæjar og Myndlistarskóla Mosfellsbæjar, sem hafa lagt sitt á vogarskálar til að efla listauppeldi í bæjarfélaginu.

Íslenskt samfélag breytist hratt. Mosfellsbær hefur sett sér markmið á ákveðnum sviðum starfsemi sinnar til að koma til móts við þessar öru breytingar, en einnig til þess að þróa og bæta þá þjónustu sem er í boði á hverjum tíma.

Stofnun Listaskóla Mosfellsbæjar væri áhugavert skref í þessa átt.

Markmið listaskóla.

Víða erlendis t.d. á Norðurlöndum hefur færst í vöxt að stofna ýmis konar listaskóla, sem leggja áherslu á fjölbreytni í námi, mismunandi listgreinar og mismunandi áherslur þvert á listgreinar.

Markmið slíkra skóla er að bjóða börnum og ungmönnum upp á listræna upplifun, skapandi starf, gæðamenntun á sviði tónlistar og annarra listgreina, sem og listræna og faglega breidd í skólastarfi sínu.

Markmið slíkra skóla er að gefa þeim nemendum sem áhuga hafa á að sækja listaskóla að þessari tegund, annars vegar almenna menntun, sem nýtist þeim til að styrkja þá til að þroskast sem heilbrigðir og menntaðir borgar og hins vegar að leggja grunn fyrir þá sem hæfileika og vilja hafa til þess að menntast sem fagmenn til lista og listsköpunar, sem listamenn eða með öðrum hætti.

Aðrir skólar leggja áherslu á nemendur fái tækifæri til að upplifa gleðina við að tjá sig í gegnum list og tónlist.

Bent er að hinar ýmsu listgreinar tengjast og hafa í vaxandi mæli þróast í þá átt að hagnýta sér þætti hvernar annarrar, þrátt fyrir sérhæfingu hvernar listgreinar fyrir sig. Listgreinarnar tengjast þannig innbyrðis og eru hlutar af einni stórri heild. Menningarverðmæti og menningararfur skal þannig nýttur í listaskóla að hann nýtist til gleði, sjálfsstyrkingar og lífstjáningar fyrir alla, bæði fyrir einstaklingana en einnig fyrir samfélagið í heild sinni.

Uppbygging og skipulag Listaskóla Mosfellsbæjar.

Þegar horft er til núverandi aðstæðna í Mosfellsbæ og hvernig útfæra mætti núverandi stofnanir og þau tengsl sem bærinn hefur í gegnum styrkveitingar og samstarfssamninga mætti hugsa sér Listaskóla Mosfellsbæjar sem regnhlíf yfir mismunandi listkennslu og listnám, sem nú þegar fer fram í bænum.

Skipulagslega er nauðsynlegt að hafa tengingu við einkaaðila eins og Myndlistarskóla Mosfellsbæjar og Leikfélag Mosfellssveitar í gegnum samninga, þar sem frekar væri kveðið á um samstarf og útfærslur.

Skipta mætti skólanum upp í tvær deildir undir yfirstjórn skólastjóra Listaskóla:

- 1) Tónlistarskóladeild, sem í dag er Tónlistarskóli Mosfellsbæjar.
- 2) Fjöllistadeild en undir hana heyrði Skólahljómsveit eins og hún er starfrækt í dag, auk tengsla við Myndlistarskóla og Leikfélag, auk fleiri aðila í framtíðinni ef þróunin myndi leiða það af sér. Þar með væri skólastjóra Listaskóla falið fyrir hönd Mosfellsbæjar að gera faglegan og fjárhagslegan samning við þessa aðila, á grundvelli þeirra fagmarkmiða og skólastefnumarkmiða sem Listaskólanum væri falið.

Stjórnunarlegt og skipulagslegt markmið með slíkum breytingum væri m.a. að auka á samstarf milli aðila sem tengdir væru í gegnum fjöllistadeilda innbyrðis, en einnig milli þessara aðila og hinnar nýju tónlistardeildar.

Þá er einnig haldið í það markmið að Skólahljómsveitin í sinni mynd geti haldið áfram að starfa á sama grundvelli og verið hefur í 4 áratugi, og fengið tækifæri til að þróast og eflast á sínum forsendum, m.a. í öflugri samvinnu við grunnskólana og með þær samskiptalegu og félagslegu áherslur sem þar hafa verið mótaðar af Birgi D. Sveinssyni.

Breytingar á stöðum kennara við Skólahljómsveit og Tónlistarskóla yrðu engar, en gera þyrfti breytingu á starfi stjórnenda, þó svo störfin tækju mið af kjarasamningi tónlistarskólakennara – og stjórnenda tónlistarskóla.

Starf skólastjóra Tónlistarskóla yrði breytt og yrði starf skólastjóra Listaskóla. Eðlilegt er að það starf yrði auglýst, þar sem um eðlisbreytingu yrði á starfinu.

Sjálfstæði Skólahljómsveitarinnar væri jafnframt fastsett með samstarfssamningi og starf stjórnenda- og umsýsluaðila með Skólahljómsveit yrði í samræmi við það sem kveður á um í kjarasamningi launanevndar Sambands íslenskra sveitarfélaga og KÍ, bókun nr. 7.

Starf deildarstjóra við tónlistarskóladeild væri það sama og við Tónlistarskóla Mosfellsbæjar nú og þyrfti ekki að breytast, enda byggir það að hluta til á kjarasamningi tónlistarskólakennara og launanevndar Sambands íslenskra sveitarfélaga.

(Júní, 2005)
Fræðslu- og menningarsvið Mosfellsbæjar